

Dosarul nr. 2rac-7/2020

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni (jud. : L. Țurcan)  
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. : A. Garbuz, A. Ciobanu, I. Grosu)

## Î N C H E I E R E

22 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al  
Curtii Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
judecătorii

Dumitru Mardari  
Mariana Pitic  
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Agropomfruct”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Agropomfruct”, Întreprinderii cu Capital Străin „Laguardia Agrobusiness” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 16 mai 2019 a Curtii de Apel Bălți, prin care s-a admis apelul declarat de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni, s-a casat hotărârea din 14 decembrie 2017 a Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni și s-a emis o hotărâre nouă de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 6 aprilie 2017, Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni s-a adresat în instanță cu cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Agropomfruct”, Întreprinderii cu Capital Străin „Laguardia Agrobusiness” Societate cu Răspundere Limitată solicitând încasarea în mod solidar a sumei de 4639091,60 de lei cu titlu de datoriei formate în baza contractului de cesiune f/n din 5 septembrie 2013 și suma de 50 000 de lei cu titlu de taxă de stat.

În motivare a reiterat că, la 5 septembrie 2013 Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni în calitate de cedent și Societate cu Răspundere Limitată „Laguardia Agrobusiness” în calitate de cesionar, au încheiat contractul de cesiune.

Conform pct. 1.1 al contractului, cedentul a transmis cu titlul oneros, iar cesionarul a preluat o parte din creanța primului față de Societate cu Răspundere Limitată „Agropomfruct” rezultată din contractele de credit nr. 42 (06) din 01 martie 2006, nr. 379/07 din 20 decembrie 2007, nr. 89/08 din 31 martie 2008, semnate între Societate cu Răspundere Limitată „Agropomfruct” și Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni.

Reclamantul a menționat că, Societate cu Răspundere Limitată „Laguardia Agrobusiness” nu și-a onorat obligațiile contractuale asumate prin contractul de cesiune

a creanței privind achitarea sumei cesionate, a dobânzilor și a plăților aferente acestui contract, fapt prin care a încălcat condițiile contractuale de cesiune a creanței.

Astfel, la 01 martie 2017, datoria restantă a Societății cu Răspundere Limitată „Laguardia Agrobusiness” conform contractului de cesiune a creanței din 5 septembrie 2013, constituia suma de 2 434 524,26 de lei, formată din creditul nerambursat în sumă de 578 466,07 lei, dobânda neachitată în sumă de 613 315,77 de lei și dobânzi suplimentare în sumă de 1 242 742,42 lei.

Datoria totală a Societății cu Răspundere Limitată „Laguardia Agrobusiness” conform contractului de cesiune a creanței din 5 septembrie 2013 constituie suma de 4 639 091,60 de lei, formată din creditul în sumă de 2 778 466,07 lei, dobândă neachitată în sumă de 617 883,11 lei, dobânda suplimentară pentru neplată la scadență a creditului în sumă de 894 187,04 lei și dobânzi suplimentare în sumă totală de 348 555,38 de lei.

Prin încheierea din 10 aprilie 2017 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, s-a aplicat sechestrul pe bunurile mobile și imobile ce aparțin debitorilor solidari Societatea cu Răspundere Limitată „Laguardia Agrobusiness” și Societatea cu Răspundere Limitată „Agropomfruct”, precum și pe mijloace bănești în limita valorii acțiunii de 4639091, 60 de lei, datoria formată și 50000 de lei, cheltuieli pentru achitarea taxei de stat, până la devenirea hotărârii judecătorești definitive; totodată, s-a atenționat executorul judecătoresc de a evalua bunurile imobile pe care se aplică sechestrul, de a identifica sumele de bani disponibile în conturile debitorului în oricare din băncile din RM și de a nu depăși valoarea acțiunii.

Prin hotărârea din 14 decembrie 2017 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni, s-a respins ca neîntemeiată.

S-a anulat măsura de asigurare aplicată prin încheierea din 10 aprilie 2017 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, privind aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile care aparțin debitorilor solidari.

Prin decizia din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul declarat de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni.

S-a casat hotărârea din 14 decembrie 2017 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni și s-a emis o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni.

S-a încasat în mod solidar din contul Societății cu Răspundere Limitată „Agropomfruct” și Societății cu Răspundere Limitată „Laguardia Agrobusiness” în beneficiul Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni suma de 4 639 091,60 de lei cu titlu de datoriei formate în baza contractului de cesiune f/n din 5 septembrie 2013 și suma de 50 000 de lei cu titlu de taxă de stat.

S-a încasat în mod solidar din contul Societății cu Răspundere Limitată „Agropomfruct” și Societății cu Răspundere Limitată „Laguardia Agrobusiness” în beneficiul Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni suma de 37 500 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru instanța de apel.

Prin decizia din 19 decembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Agropomfruct” și Societatea cu Răspundere Limitată „Laguardia Agrobusiness” și s-a casat decizia din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 16 mai 2019 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul declarat de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni.

S-a încasat în mod solidar din contul Societății cu Răspundere Limitată „Agropomfruct” și Societății cu Răspundere Limitată „Laguardia Agrobusiness” în beneficiul Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni datorita la situația din 27 martie 2019 în sumă de 6 628 610,95 de lei care constă din credit 2 414 471, 77 de lei, dobânda contractuală 1 295 542, 64 de lei, dobânda suplimentară pentru neplata la scadență a creditului 1 888 830, 30 de lei, penalitate pentru neplata la scadență a dobânzii 1 029 766,24 de lei.

S-a încasat în mod solidar din contul Societății cu Răspundere Limitată „Agropomfruct” și Societății cu Răspundere Limitată „Laguardia Agrobusiness” în beneficiul Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni în beneficiul Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate Acțiunii cheltuielile de judecată în sumă de 87 500 de lei cu titlu de taxă de stat.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat faptul neonorării de către Societatea cu Răspundere Limitată “Laguardia Agrobusiness” în calitate de cesionar și de către Societatea cu Răspundere Limitată “Agropomfruct” în calitate de fidejutor a obligațiilor contractuale privind rambursarea creditelor.

La materialele cauzei nefiind anexate probe în vederea confirmării faptului stingerii datoriei rezultată din contractul de cesiune a creanței f/n din 5 septembrie 2013.

La 10 august 2019, Societatea cu Răspundere Limitată „Agropomfruct” a declarat recurs împotriva deciziei din 16 mai 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată, anularea măsurilor de asigurare aplicate, încasarea din contul Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni a cheltuielilor de judecată cu titlu de taxă de stat în sumă de 50 000 de lei.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată. Banca Comercială “Moldindconbank” Societate pe Acțiuni în acțiunile sale privind exercitarea dreptului de gaj nu s-a folosit pe deplin de prevederile legislației în urma cărora debitorii gajiști au transmis benevol 9-10 decembrie 2011 obiecte de gaj, care reprezintă drepturi reale instituite în vederea garantării executării obligațiilor cel puțin în sumă de 5 974 442 lei la o creanță de 5 500 000 lei garantate prin contractele de gaj.

Instanța de apel a interpretat și a aplicat eronat legea, analogia legii și analogia dreptului, nu a aplicat prevederile legii civile cu privire la analogia legii și analogia dreptului, art. 6 din Codul civil.

Societatea cu Răspundere Limitată “Agropomfruct” a transmis toate activele în baza căruia se desfășură activitatea companie și care era una din cele mai pregătite întreprinderi în domeniul cu o infrastructură și utilaj modem.

Recurentul a indicat că, din momentul transmiterii benevole creditorul gajist era în drept să procedeze la vânzarea bunului gajat prin negocieri directe, prin tender sau prin licitație și să acționeze cu bună-credință, urmărind scopul de a obține cel mai bun preț în termeni rezonabili, fără a face abuz și a leza interesele debitorului gajist.

Pentru a evita aceste consecințe negative creditorul gajist din momentul transmiterii trebuia să valorifice bunurile gajate apoi se înstrăinează la licitație publică sau la vânzarea prin negocieri directe sau tender în comun acord cu debitorul gajist, ce nu s-a efectuat din 22 decembrie 2011 până la 5 septembrie 2013.

În opinia recurentului dacă creditorul gajist cu bună credință își îndeplinea toate obligațiunile privind realizarea gajului atunci nu apăria necesitatea și nici nu putea fi încheiat contractului de cesiune fără număr din 5 septembrie 2013.

La materialele dosarului lipsesc probe și dovezi care confirma că creditorul gajist Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni a întreprins toate măsurile reglementate de lege privind obligația sa la realizarea gajului în intervalul de timp din 10 decembrie 2011 până la 5 septembrie 2013 atât și în intervalul de timp din 2015 până 2019.

Instanța nu a elucidat toate circumstanțele speței, iar drept consecință a aplicat greșit norme de drept material ce guvernează raportul material litigios, nu a stabilit toate circumstanțele faptice ale cauzei, iar celor constatate le-a dat o apreciere greșită.

A ignorat probe pertinente din dosar și nu a luat în vedere pentru elucidarea circumstanțelor, că la 15 iunie 2013 Societatea cu Răspundere Limitată “Laguardia Agrobusiness” în baza ofertei publicate în presă de către Banca Comercială “Moldindconbank” Societate pe Acțiuni cu privire la vânzarea imobilului situat în satul Țirnova, raionul Dondușeni și în satul Cremenciug raionul Soroca a depus către bancă cerere nr. 1507/2013 de procurare a obiectelor de imobil împreună cu utilaj frigorific și linia de sortare în sumă ofertei propuse de 5 028 000 lei.

Contractele de fidejusiune garantează executarea contractului de cesiune iar acesta este încheiat în scopul cedării creanței conform contractelor de credit, care la rândul său mai erau asigurate și cu contracte de gaj suplimentar, ceea ce demonstrează supra îndatorarea intenționată a debitorului Societatea cu Răspundere Limitată ” Agropomfruct” de către creditor în baza contractului de cesiune, respective acest lucru aduce atingere drepturilor debitorului, iar aceste circumstanțe face obligația debitorului mai oneroasă, ceea ce contravine, art. 823 alin.(2) din Codul Civil, cesiunea creanței nu poate aduce atingere drepturilor debitorului și nici nu poate face obligația acestuia mai oneroasă.

Potrivit contractului de cesiune din 5 septembrie 2013 Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni, care are calitatea de cedent, a transmis cu titlul oneros, iar Societatea cu Răspundere Limitată „Laguardia Agrobusiness” ca cesionar, s-a obligat să preia creanța primului față de Societatea cu Răspundere Limitată „Agropomfruct” în sumă totală de 5 500 000 de lei, rezultată din contractele de credit.

Recurentul a invocat că, în contractul de cesiune a creanței apar două părți contractante și anume Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni ca cedent și Societatea cu Răspundere Limitat „Laguardia Agrobusiness” ca cesionar.

Respectiv, în baza acestui act juridic, s-au stins raporturile obligaționale între Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni și Societatea cu Răspundere Limitată „Agropomfruct” în baza contractelor de credit.

În concluzie recurentul a indicat că, Societatea cu Răspundere Limitată “Agropomfruct” în cazul dat nu răspunde pentru prejudiciul suferit de creditor în măsura în care creditorul a putut să reducă prejudiciul luând măsuri rezonabile. Creditorul în cazul dat este în întârziere din motivul că nu acceptă fără un temei legal prestația scadentă ce i se oferă de Societatea cu Răspundere Limitată “Agropomfruct”, în cazul în care pentru executarea prestației este necesară o acțiune din partea sa, creditorul este în întârziere dacă prestația îi este oferită, iar el nu efectuează acea acțiune.

La 4 noiembrie 2019, Societatea cu Răspundere Limitată „Agropomfruct” a depus o cerere de recurs concretizată, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel din 16 mai 2019, menținerea hotărârii primei instanțe din 14 decembrie 2017, emiterea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată, anularea măsurilor de asigurare, încasarea cheltuielilor ce țin de plata taxei de stat în sumă de 50 000 de lei.

Suplimentar a menționat că Societatea cu Răspundere Limitată “Agropomfruct” a îndeplinit pe deplin toate obligațiunile față de BC „Moldindconbank” SA care cu rea credință încearcă să dubleze obligația debitorului, ceea ce contravine, art. 556 alin. (2) din Codul civil și se încaseze suma de 6 628 610,95 lei adăugător la garanții în formă gaj în sumă de 9 374 442 lei 00 bani, care erau transmis benevol în sumă de 5 974 442 lei Societatea cu Răspundere Limitată „Agropomfruct” și în sumă de 3 400 000 lei transmise de Societatea cu Răspundere Limitată “Laguardia Agrobusiness”. Gajul dat nu este realizat pe deplin până în prezent de Banca Comercială “Moldindconbank”.

Creanța Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni în sumă de 5 500 000 lei rezultă în temeiul contractelor de credit nr. nr. 42 (06) din 01 martie 2006, nr. 379/07 din 20 decembrie 2007, - nr. 89/08 din 31 martie 2008 care a fost cesionată către Societatea cu Răspundere Limitată “Laguardia Agrobusiness”.

Obiectul prezentei cauze ne fiind încasarea datoriei din contul Societății cu Răspundere Limitată „Agropomfruct” în temeiul contractelor de credit, ci încasarea datoriei din contul Societății cu Răspundere Limitată “Laguardia Agrobusiness” în temeiul contractului de cesiune f/n din 5 septembrie 2013.

Recurentul consideră că, contractele de gaj încheiate în vederea garantării executării contractelor de credit nr. 42 (06) din 01 martie 2006, nr. 379/07 din 20 decembrie 2007, nr. 89/08 din 31 martie 2008 semnate între Societatea cu Răspundere Limitată „Agropomfruct” și Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni nu au relevanță la examinarea prezentei cauze.

Constatările instanței de apel nu conțin o argumentare clară, bazată pe suportul probator existent la materialele cauzei, soluția instanței de apel fiind bazată pe neelucidarea tuturor circumstanțelor necesare pentru justa soluționare a cauzei și este adoptată cu aplicarea eronată a cadrului legal.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei la 16 mai 2019.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit avizului de recepție, recurentul Societatea cu Răspundere Limitată „Agropomfruct” a recepționat copia deciziei motivate la 11 iunie 2019 (f.d.100 Vol. III)

Cererea de recurs a fost declarată la 10 august 2019, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 6 septembrie 2019 instanța de recurs a comunicat intimatului copia recursului, informând despre necesitatea depunerii referinței.

La 8 octombrie 2019, Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni a depus referința asupra recursului. În motivare a relatat că, argumentele și circumstanțele expuse în recurs sunt neîntemeiate.

Banca a demonstrat incontestabil faptul că la momentul judecării pricinii există creanța față de Societatea cu Răspundere Limitată „Laguardia Agrobusiness”, rezultată din contractul de cesiune de credit f/n din 5 septembrie 2013, asigurat prin fidejusiunea Societății cu Răspundere Limitată „Agropomfruct” potrivit contractului de fidejusiune nr.1-F din 4 septembrie 2013.

Banca în calitate de creditor are dreptul de a-și încasa creanța prin acțiune judecătorească din contul pârâților, creanța respectivă fiind exigibilă și existentă până la achitarea efectivă a acesteia, iar existența bunurilor gajate transmise silit în posesia Băncii nefiind un act care poate stinge creanța. Banca va putea încasa efectiv resurse financiare în contul stingerii datoriilor doar la vinderea gajului respectiv.

Astfel, cuantumul sumei provenite din vinderea gajului va fi posibil de cunoscut doar la momentul vânzării, până la acel moment nu este posibil de apreciat cu cât va fi stinsă creanța drept rezultat al valorificării gajului, reieșind din acest raționament relevă clar că transmiterea bunurilor gajate în posesia creditorului gajist nu echivalează cu un act care stinge datoria rezultată din contractul de cesiune de credit.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se

invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Agropomfruct”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Societatea cu Răspundere Limitată „Agropomfruct”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru